

26. on tyytyväinen siihen, että paikallis- ja alueviranomaisien rooli tunnustetaan muiden toimijoiden roolin ohella yhteisen turvapaikkajärjestelmän kehittämisessä, mutta on pahoillaan siitä, että asianomaisessa ehdotetussa suuntaviivassa (toinen suuntaviiva) kuvattu järjestelmä koskee vain turvapaikkahakemuksen hallinnollista käsittelyä eikä tukipalveluita, joiden tarjoamiseen paikallis- ja alueviranomaiset todennäköisesti osallistuvat turvapaikanhakijoita vastaanottaessa.

27. on tyytyväinen siihen, että paikallis- ja alueviranomaisien rooli tunnustetaan muiden toimijoiden roolin ohella kotouttamisstrategioiden kehittämisessä; tukipalvelujen saataavuuden sekä valmistautumisen joko pakolaisaseman myöntä-

miseen tai epäämiseen tulisi kuitenkin olla osa turvapaikanhakijoiden vastaanottoa.

28. on tyytyväinen siihen, että on todettu olevan tarpeen antaa ehdokasvaltioille mahdollisuus osallistua jo nyt jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon, ja painottaa, että ehdokasvaltioiden paikallis- ja alueviranomaiset tulee saada mukaan prosessiin.

29. on tyytyväinen sitoumukseen lisätä edelleen alueiden komitean osallistumista yhteisön turvapaikkapolitiikan kehittämiseen ja toteuttamiseen unionin muiden toimielinten ohella.

Bryssel 16. toukokuuta 2002.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Albert BORE

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Kestävä kehitys: maailmanlaajuinen kestävän kehityksen huippukokous – Johannesburg, 2002”

(2002/C 278/14)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Göteborgissa 15. ja 16. kesäkuuta 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,

ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston 4. maaliskuuta 2002 tekemän päätöksen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta sekä sen sitoumusten täyttämisestä yhteisesti (KOM(2001) 579 lopullinen),

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille – Kymmenen vuotta Rion konferenssin jälkeen: Valmistautuminen kestävän kehityksen huippukokoukseen vuonna 2002 (KOM(2001) 53 lopullinen),

ottaa huomioon alueiden komitean 14. marraskuuta 2001 antaman lausunnon aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille – Kymmenen vuotta Rion konferenssin jälkeen: Valmistautuminen kestävän kehityksen huippukokoukseen vuonna 2002” (CdR 37/2001 fin)⁽¹⁾,

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Kestävään kehitykseen tähtäävä maailmanlaajuinen yhteistyö (KOM(2002) 82 lopullinen),

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Komission työohjelma 2002 (KOM(2001) 620 lopullinen),

⁽¹⁾ EYVL C 107, 3.5.2002, s. 9.

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Vuotuinen toimintastrategia 2003 (SEC(2002) 217/7 lopullinen),

ottaa huomioon komission 15. tammikuuta 2002 antaman tiedonannon Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle (KOM(2002) 14 lopullinen); tiedonannon mukaan Barcelonassa on vauhditettava kaksi vuotta aiemmin Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston asettamaa tavoitetta tehdä unionista maailman dynaamisin, kilpailukykyisin kestäväan kehitykseen perustuva osaamistalous,

ottaa huomioon Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät, joissa neuvosto vahvistaa, että kestävä kehitys edellyttää maailmanlaajuisia ratkaisuja, joissa yhdistetään taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat tasapainoisella tavalla,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon Kioton pöytäkirjan hyväksymisestä, komission tiedonannosta eurooppalaisen ilmastonmuutosohjelman ensimmäisen vaiheen toteuttamisesta sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kasvihuonekaasujen päästöjen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (CdR 458/2001 fin) ⁽¹⁾,

sekä katsoo, että kymmenen vuotta Rio de Janeirossa vuonna 1992 järjestetyn Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssin (UNCED) jälkeen on todettava, että 21. vuosisadalla on edelleen syytä kehittää Agenda 21 -nimellä tunnettua kansainvälistä strategiaa tasapainoisen ja johdonmukaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen lähestymistavan muokkaamiseksi kestäväan kehitykseen nähden,

katsoo, että Agenda 21 on ohjeena sisäisen toiminnan kehittämiseksi – se on tiettyjä politiikan aloja koskeva 15 vuoden ohjelma, jonka tavoitteena on tukea vuorovaikutusta ja yhteistyötä Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän ja muiden hallitustenvälisen sekä valtiovallasta riippumattomien paikallisten, alueellisten ja maailmanlaajuisien organisaatioiden välillä ympäristön ja kehityksen alalla; on parannettava maailmanlaajuisista kansainvälistä hallintajärjestelmää, korostaen erityisesti yhteistyön lisäämistä erilaisten kansainvälisten organisaatioiden välillä,

katsoo, että Agenda 21:ssä tunnustettiin alue- ja paikallisviranomaisien tärkeä rooli talous-, sosiaali- ja ympäristöinfrastruktuurien rakentamisessa, hoidossa ja ylläpidossa sekä paikallis- ja aluetason ympäristöpolitiikan ja ympäristösäännösten suunnittelussa, vakiinnuttamisessa ja valvonnassa ja kansallisten politiikkojen täytäntöönpanossa,

katsoo, että YK:n kestävän kehityksen toimikunnan laatima tekstiluonnos tulee johtamaan toimintasuunnitelmaan, johon tulisi sisältyä tasapainoinen vesivarojen hallinnointi, integroitu maatalous- ja maaseutupolitiikka, biodiversiteetin säilyttäminen, ilmastonmuutoksen hallintaan, puhtaaseen energiatuotantoon ja liikenteen hallintaan tähtäviä toimenpiteitä sekä selkeä väestöpolitiikka; alue- ja paikallisviranomaiset sekä kansalaisyhteiskunta ovat tärkeitä toimijoita, jotka on kutsuttava mukaan kyseisen toimintasuunnitelman toteuttamiseen,

katsoo, että 80 prosenttia Euroopan väestöstä asuu taajama-alueilla, kun taas maaseutualueita on 80 prosenttia EU:n maapinta-alasta; on tasapainotettava keskenään kestäväällä tavalla taajama-alueilla elävien tarpeet sekä maaseutualueilla elävien tarpeet,

katsoo, että on olemassa vahvoja yhteyksiä köyhyyden ja ympäristön pilaantumisen välillä; monet ympäristöongelmat johtuvat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja taloudellisen kehityksen puutteesta, ja monet ympäristöongelmat estävät köyhyyden lievittämisen ja taloudellisen kehityksen,

katsoo, että on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota sosiaalisen osallisuuden edistämiseen ja vahvistettava pyrkimyksiä köyhyyden lievittämiseksi,

⁽¹⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 59.

katsoo, että on myös vahvistettava tutkimusta ja teknologista kehitystyötä EU:n tutkimuspolitiikan puitteissa, ei vain uuden teknologian kehittämiseksi vaan myös päätöksenteon tukijärjestelmien sekä arviointi- ja valvontamenetelmien kehittämiseksi,

hyväksyi 15. ja 16. toukokuuta 2002 pitämässään 44. täysistunnessa (toukokuun 16. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan päätöslauselman.

Alueiden komitea

1. kannattaa Eurooppa-neuvoston Göteborgissa ja Barcelonassa antamia poliittisia julkilausumia kestävän kehityksen strategiasta ja kehottaa EU:n toimielimiä toteuttamaan julkilausumien sisällön käytännössä. Nykyinen talouskasvu ei saa missään tapauksessa vaarantaa tulevien sukupolvien mahdollisuuksia toteuttaa pyrkimyksiään.

2. kehottaa komissiota kutsumaan alueiden komitean ja sen edustajat paikallis- ja aluetasolla 15 jäsenvaltiossa osallistumaan aktiivisesti Johannesburgissa 26. elokuuta – 4. syyskuuta pidettävän maalimanlaajuisen kestävän kehityksen huippukokouksen valmisteluihin. AK pyytää päästä mukaan Johannesburgin huippukokoukseen siksi, että komitealla on merkittävä tehtävä pantaessa täytäntöön Johannesburgissa tehtyjä päätöksiä.

3. edellyttää, että komissio noudattaa kaikessa toiminnassaan läheisyysperiaatetta. Suoraviivaisen hierarkkisen lähestymistavan sijasta hallinnon eri tahojen pitäisi toimia yhteistyössä keskenään keskinäisen riippuvuutensa tunnustaen.

4. pyytää komissiota varmistamaan, että kaikki Johannesburgissa tehtävät tärkeimmät ehdotukset ovat Euroopan unionin soveltaman kestävän kehityksen strategian mukaisia.

5. huomauttaa, että useita Rion konferenssissa kymmenen vuotta sitten asetettuja tavoitteita ei ole saavutettu ja pyytää EU:n valtuuskuntaa keskittymään siihen, että näiden tavoitteiden toteuttamisesta päästään yksimielisyyteen ja että ryhdytään toimenpiteisiin niitä valtioita vastaan, jotka eivät noudata Riossa asetettuja tavoitteita.

6. esittää toivomuksen, että kansainvälisen neuvotteluprosessin tuloksena syntyvien tavoitteiden ja suuntaviivojen toteuttamista koskeva strategia perustetaan komission kehittämisiin, politiikan muotoilua koskeviin uusiin lähestymistapoihin EU:n nykyisten toimivaltuuksien puitteissa.

7. kannattaa kansainvälisiä pyrkimyksiä ratkaista ongelmat globaalilla tasolla, ympäristökysymysten painottamista kestä-

vän kehityksen yhteydessä, ilmastomuutoksen, happamoitumisen ja rehevöitymisen torjuntaa, kestävän liikennepolitiikan tukemista (tie- ja raideliikenteen parempaa koordinoitua ja raideliikenteen edistämistä), uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä, lisätoimiin ryhtymistä kansanterveydelle aiheutuvien vaarojen torjumiseksi ja luonnonvarojen vastuullisempaa hallintaa.

8. pyytää komissiota tekemään ehdotuksia päätöksentekojärjestelmän tehostamiseksi ottaen huomioon kestävän kehityksen asettamat vaatimukset. Ehdotusten tulee edistää hyvän hallintotavan periaatteen omaksumista, eikä kyseistä periaatetta pidä heikentää käyttämällä välineitä, jotka eivät pohjaudu EU:n perussopimuksiin.

9. toteaa, että laajentuneen Euroopan unionin on syytä sisällyttää kestävän kehityksen periaate alusta alkaen osaksi kaikkea toimintaansa, ennen kaikkea osaksi unionin talous-, sosiaali- ja ympäristöpolitiikkoja. Uusien jäsenvaltioiden liittymisen myötä unionin alueen biologinen monimuotoisuus lisääntyy huomattavasti, ja tällöin on syytä kiinnittää erityistä huomiota ympäristöltään haavoittuvimpiin seutuihin.

10. kehottaa pyrkimään ympäristönsuojeluun ja köyhyyden torjuntaan tähtäävien politiikkojen parempaan koordinoituihin ottaen huomioon, että paikallis- ja aluetasolla toteutetut kumppanuussuhteet näyttäisivät olevan tehokkain tapa torjua syrjäytymistä ja edistää kestävän kehityksen periaatteen kokonaisvaltaista huomioimista.

11. tunnustaa täysin tarpeen toteuttaa käytännössä globaalien julkishyödykkeiden yleinen käyttöoikeus ja tunnustaa niin ollen yleishyödyllisten palveluiden tehtävän ja niiden merkityksen kansalaisten elämänlaadun parantajina sekä yhteiskuntamme kestävän talous-, sosiaali- ja ympäristöpoliittisen kehityksen edistäjinä. Tästä syystä yleishyödyllisten palveluiden osalta pitäisi tehdä tapauskohtainen ja palvelukohtainen tilannearvio, jotta löydettäisiin paras mahdollinen tasapaino lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden sekä taloudellisten ja sosiaalisten painotusten välillä.

12. on Euroopan parlamentin kanssa samaa mieltä siitä, että komission tiedonannoissa kiinnitetään liian vähään huomiota alue- ja paikallisviranomaisten tehtävään kestäväan kehityksen edistäjänä.

Kehitettävät aihepiirit:

13. Lähiaikoina toteutettavien kansainvälisten aluekehitysstrategioiden ja aluekohtaisten ja paikallisten rakenteellisten toimintasuunnitelmien yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota vesipolitiikkaan. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää tulvien torjuntaan sekä merellä ja maalla sijaitsevien tulvavedeltä suojaavien rakenteiden vahvistamiseen.

14. Vesivarojen ja vesiympäristön kestäväää käyttöä edistäviä toimia on tuettava. Tärkeimpänä tavoitteena on taata veden, välttämättömän luonnonvaran, entistä kestävämpi käyttö. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää edistää veden käyttöönotto-, käsittely- ja jakelutekniikoiden kehittämistä huolehtien samalla siitä, että vältetään haitalliset vaikutukset ekosysteemiin. Myös vedenjakelu on järjestettävä siten, että kaikille voidaan taata yhtäläiset mahdollisuudet kyseisen luonnonvaran käyttöön. Olisi ryhdyttävä poliittisiin lisätoimiin merien ja makean veden varannon suojelemiseksi mahdollisimman tehokkaasti saastumiselta. Ihmisten terveyden suojelun kannalta on erittäin tärkeää turvata ennen kaikkea puhtaan juomaveden saatavuus ja hygienian korkea taso.

15. Niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden, joiden antaman virallisen kehitysavun määrä ei ole vielä saavuttanut Yhdistyneiden Kansakuntien asettamaa tavoitetta eli 0,7 prosentin osuutta bruttokansantulosta, tulisi lisätä antamansa kehitysavun määrää oleellisesti.

16. Tietyllä alueella harjoitettavaa maataloutta on pidettävä elinkeinona. Toiminta ei saa kuitenkaan köyhdyttää maaperää, eikä liiallinen lannoitteiden tai biologisesti hajoamattomien torjunta-aineiden käyttö saa aiheuttaa ympäristön saastumista.

17. Myös maataloutta on kehitettävä ja tuettava taloudellisesti niin, että kestäväan kehityksen periaatteita kunnioitetaan. Tällä tavalla voidaan edistää luonnonympäristön hoitoa sekä biologisen monimuotoisuuden ja maiseman säilymistä (erityisesti herkillä alueilla), tukea ekologisesti kestäväää maataloutta ja vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta maaseutualueilla. Euroopan maatalouden täytyy kyetä turvaamaan kansalaisten terveyden ja korkeatasoisen elintarviketurvallisuuden säilyminen. On syytä kunnioittaa elintarvikkeiden jäljitettävyyttä ja merkitsemistä koskevia julkisuudessa esitettyjä vaatimuksia.

18. On tunnustettava tarve nostaa maailman elintarviketuotannon laatua parantamalla tekniikkaa (ja biotekniikkaa) koskevia lainsäädännöllisiä puitteita (valvontaa ja seuraamuksia). Tiettyjen tekniikkojen käyttöön saattaa kuitenkin liittyä toistaiseksi tuntemattomia riskejä, eikä asiaan liittyvistä eettisistä kysymyksistä (erityisesti muuntogeeniset organismit) ole ehkä keskusteltu tarpeeksi.

19. On löydettävä oikea tasapaino tiettyjen (energia- ja liikennesektoreihin liittyvien) teknisten ratkaisujen tarkoin kohdistetun, laajamittaisen tukemisen ja yleisen innovaatiopolitiikan soveltamisen välillä. Kestäväan kehitykseen tähtäävät tekniset ratkaisut on saatava toimimaan koko markkinoilla.

20. Kaikkia politiikanaloja varten on kehitettävä riittävät arviointimenetelmät, jotta kestäväan kehityksen eri aspektien todellista toteutumista voitaisiin tarkastella objektiivisten kriteerien avulla. Alueiden komitea katsoo, että käytettävien kriteerien tulee olla yksityiskohtaisia, mitattavia, yleisesti hyväksytyjä ja realistisia ja että niitä tulee soveltaa tietynä määriteltynä ajanjaksona.

21. Kestäväan kehityksen periaatteet tulisi ottaa keskeisellä tavalla huomioon kaikkien EY:n talousarvion kautta rahoitettavien alakohtaisten, alueellisten tai elinkeinoelämää koskevien suunnitelmien yhteydessä. Asiasta paikallis- ja aluetasolla vastuussa olevien viranomaisten tulisi käydä keskusteluja elinkeinoelämän edustajien kanssa ja kannustaa näitä noudattamaan investoinneissaan kestäväan kehityksen periaatteita.

22. Taloudelliset välineet sekä ympäristöverotus ja ympäristömaksut ovat ratkaisevan tärkeitä apukeinoja paitsi ympäristöalalla myös pyrittäessä edistämään sellaista alueellista kehitystä, joka edistää resurssien rationaalisempaa käyttöä ja auttaa vähentämään haitallisia päästöjä. Näillä keinoilla voidaan myös rahoittaa tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää kestäväan kehityksen edellyttämiä julkishyödykkeitä.

23. Tulisi löytää oikea tapa yhdistää hyvien sosiaalisten olojen turvaaminen korkean tuottavuuden edistämiseen ja laadukkaiden tuotteiden ja palveluiden tuottamiseen. Perusperiaatteena pitäisi olla, että korkeatasoisten työpaikkojen määrän lisääntyminen dynaamisessa ja kilpailukykyisessä taloudessa vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

24. Kansalaisten aktiivista osallistumista sosiaaliseen ja ympäristöpoliittiseen muutosprosessiin pitäisi tukea. Koulutusjärjestelmien kautta tehtävä työ ja tiedotuskampanjat ovat ratkaisevassa asemassa tämän tavoitteen saavuttamisen kannalta.

Elinikäisen oppimisen periaatetta soveltavat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmät ovat keskeisessä asemassa koulutettaessa ammattitaitoista työvoimaa, joka on tärkeimpiä kestävästä taloudellisesta ja sosiaalisesta kehitystä edistäviä tekijöitä.

25. On kiinnitettävä enemmän huomiota kestävästä elinympäristön luomiseen edistämällä muun muassa metsien kestävästä käytöstä sekä kaupunkialueiden ja työympäristöjen kehittämistä.

26. Paikallisia Agenda 21 -toimintaohjelmia on jatkettava ja vahvistettava siinä muodossa kuin ne on esitetty Rion toimintaohjelmassa. Tuhansissa Euroopan kylissä, kaupungeissa ja maakunnissa sovellettavat hyvät käytänteet ovat osoitus siitä, että kyseinen väline auttaa kuntia noudattamaan

kestävän kehityksen periaatteita siten, että talouselämän intressit, sosiaaliset suhteet ja ympäristö otetaan huomioon samalla kun edistetään paikallisten asukkaiden kanssa käytävää vuoropuhelua ja kannustetaan näitä aktiiviseen osallistumiseen.

27. Agenda 21 -toimintaohjelmia on yleensä pidetty yhteiskunnan sisäisinä keskusteluprosesseina. Niiden toteutumista tulee valvoa tarkasti. Sosiaalista oppimista ja luovuutta on kehitettävä samoin kuin uusia tapoja hallita sosiaalista rinnakkaiseloja. On myös luotava uusia yhteistyön muotoja perinteisten, usein byrokraattisten ja tarkasti säädeltyjen virallisten menettelyjen vastapainoksi.

AK kehottaa puheenjohtajaansa toimittamaan tämän päätöslauselman Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä unionin puheenjohtajavaltioille Espanjalle ja Tanskalle.

Bryssel 16. toukokuuta 2002.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Albert BORE
